

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 5 sept. 1955

*'s Morgens te 11 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Beyen, De Bruijn, Cals, Donker, Kernkamp, Van de Kieft, Luns, Suurhoff, Van Thiel en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Beel, Mansholt, Staf en Witte).

Secretaris: J. Middelburg.

---

3. *Buitenlands beleid*

---

b. *De verhouding tot Indonesië* (#Zie ook notulen MR 12/9/55, punt 3b.)

Minister *Luns* deelt mede, dat een speciale afgezant van de Indonesische Regering dinsdagavond in ons land komt om te spreken over de verbetering in de verhouding tussen beide landen. Spreker noemt enige punten, welke mogelijkerwijze hierbij aan de orde zullen komen. Hij zou bij dit gesprek voorzichtigheid willen betonen, aangezien de status van het Kabinet-Harap nog onzeker is. Na de verkiezingen, welke op 29 september in grote delen van Indonesië zullen worden gehouden, zal het nog verscheidene maanden duren voor de uitslag daarvan bekend is. Dan zal het Parlement niet meer bijeenkomen. Een zwak punt van het Kabinet is ook, dat het mede steunt op kleine partijtjes, welke op een gegeven ogenblik uit de Regering zouden kunnen lopen. Niettemin meent spreker, dat men onzerzijds toch wel enigszins op de toenadering moet ingaan, waardoor het terrein vrijblijvend kan worden geëffend. Het zal dus een tentatieve bespreking van vertrouwelijke aard worden. Van de punten, die in bespreking zullen komen noemt spreker de zaak-Van Krieken, de affaire met de Nederlandse arrestanten en de behandeling van het protocol inzake beëindiging van de Unie. Ten aanzien van dit laatste punt zou spreker het standpunt willen innemen, dat de Nederlandse Regering dit protocol, dat in het Parlement ter goedkeuring ligt, bezwaarlijk zelf kan terugnemen.

De *Minister-President* zou niet willen vragen wat men aan Indonesische zijde nu precies wil ten aanzien van het protocol; men zal het protocol voorlopig rustig kunnen laten liggen. Wij hebben er geen belang bij in dit opzicht ergens op aan te dringen. Nu het nieuwe Indonesische Kabinet iets anders hierover denkt dat het vorige, kan van Nederlandse zijde een afwachtende houding ter zake worden aangenomen.

Minister *Luns* merkt op, dat wel gezegd is, dat als Nederland het nieuwe Indonesische Kabinet aan een succes helpt, dit nuttig voor de verkiezingen zal kunnen zijn. Spreker is het er echter mede eens, dat de Nederlandse Regering het protocol niet kan terugnemen en dat wij hieromtrent een afwachtende houding moeten aannemen. Wat het Hoge Commissariaat van Indonesië betreft wordt Indonesië sinds het vertrek van Susanto vertegenwoordigd door een Raad, die zich tijdelijk zaakgelastigde a.i. noemt. Ten aanzien van de Nieuw-Guineakwestie zou spreker een gereserveerde houding willen aannemen. De *Minister-President* merkt op, dat Nederland zich alleen bereid heeft verklaard te bespreken welke garanties van veiligheid en goede nabuurschap gegeven kunnen worden.

Minister *Luns* herinnert eraan, dat Nederland na de soevereiniteitsoverdracht steeds Indonesië heeft gesteund bij het aanvragen van het lidmaatschap van verschillende organisaties, maar Indonesië heeft in deze lichamen Nederland voortdurend tegengewerkt. De *Minister-President* verwacht, dat dit bij het nieuwe Kabinet zal verbeteren.

Minister *Luns* noemt ten slotte nog de kwestie Ambon en het vraagstuk van de Ambonezen in Nederland.

c. *De kwestie Nieuw-Guinea* (Zie notulen MR d.d. 8 augustus 1955, punt 3a.)

Minister *Luns* stelt voor ermede accoord te gaan, dat wij ons in de Algemene Commissie verzetten tegen plaatsing van de Nieuw-Guineakwestie op de agenda van de komende Algemene Vergadering van de VN. Indien deze zaak toch in behandeling zou komen, zou van Nederlandse zijde òf eenmaal een verklaring kunnen worden afgelegd en niet meer op andere sprekers worden ingegaan òf iemand alleen bij de behandeling erbij kunnen zitten. Mocht de Nederlandse delegatie van oordeel zijn, dat in de gegeven omstandigheden een ander taktiek ware te volgen dan zal men daarover nog nader bij het Kabinet terugkomen. De *Minister-President* is aanvankelijk van oordeel, dat nu er een kans is, dat Indonesië op gematigder wijze deze kwestie zal behandelen, van Nederlandse zijde wat deelneming aan de discussie in de VN betreft niet een te star standpunt moet worden ingenomen. Minister *Luns* is van oordeel, dat onze positie moeilijker is, omdat de Indonesische Regering gematigder is. Daarnaast heeft spreker echter de indruk, dat de Amerikaanse Regering thans ongaarne zal zien, dat Nederland enige concessie ten aanzien van Nieuw-Guinea zou doen. Spreker acht het niet uitgesloten, dat de Indonesische Regering een stand-by-overeenkomst voorstelt, waardoor de zaak b.v. twee jaar in de ijskast zou gaan, hetgeen onzerzijds zal worden aanvaard.

Minister *Kernkamp* is het in het algemeen met de uiteenzetting van Minister *Luns* eens, maar hij zou twee dingen willen stellen, n.l. dat wordt voorkomen, dat men enerzijds even diep op de zaak zou ingaan als vorig jaar en dat duidelijk wordt gemaakt, dat Nederland niet bereid is elk jaar over deze zaak in de VN te spreken.

- - -